

Ssy-li spéval,
Bilnje džékal,
Stromja cze
Sswójny statot,
A twój swjatot
Srđny je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubošc' ma;
Bóh pał swérny
Psches spať mérny
Cjerstwošc' da.

Njech ty spéwasch,
Sswérne dželasch
Wschédne dny;
Džen pał swjaty,
Duschi daty,
Wotpočni ty.

S njebjež mana
Njech czi lhmana
Ziwnošc' je;
Ziwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wolschew cze!

F.

Serbiske njedželske Ľopjeno.

Wudawa ſo kózdu žobotu w Ssmolerjež knihicžiſchežerni w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórtlétne pſchedpłatu 40 np. dostačz.

7. njedžela po ſwj. Trojizy.

Tap. ſl. 6, 8.—15.; 7, 55.—59.

„Wó dyrbicze pſchipowjedac' pocžinku teho, kiz waſ powołał je wot czemnoſcze na ſwoje dživne ſwétlo!“ Snajesch ty tule ſwjatu kſchesczijansku pſchibluskchnoſc'? Twoje kſodženje dyrbí przedowac' tym, kiz woſkoło tebie ſtu: hlejče, tak myſli a ſtukuje, tak je ſiwy a czerpi kſchesczijan, tak kſodži kſchesczijan ſa ſwojim Sbóžnikom. Ujejkę tež ſkledy teho, kiz je nam wopízmo wostajik, ſo býchmy ſkledzili ſa jeho stopami, wjazy namakac' na ſeimskich kſodach, na kotrež je jeho ſwjata noha ſtuila, — wérjazy kſchesczijan widzi tola kroczel wot kroczele ſkledy ſwojego Sbóžnika. Hdyž je ſo tež ſwéczaze ſklenčko jeho ſeimskiego běha dawno kſhowalo w krefeczitvnej jažnoſci hory Golgatha — jeho wucžownikow žiwenje a wumrjecze je wotblyſcze jažnoſcze jich miſchtra, kaž ſo hwéſdy runje tehdom najjažniſcho ſklenčnu ſwétloſc' ſo ſabłyſchęza, hdyž je ſo ſklenčko naſchimaj wocžomaj ſhubilo. Kaž doſho ſejuž cželnje mjes tymi ſwojimi běſche, hiſchče někotry w ſczenu ſtejſche, kiz běſche potom poſtajeny, wuſwoleñy grat, ſwéczaza hwéſda w Khrystužowym kraleſtwje bywac'.

Tak tež Schčépan, wo kotrež nasch teſt powjeda.

Schčépanowe žiwenje, cžerjenje, wumrjecze jažnoſc' krafnoſcze Khrystužoweje.

Wohladajmy:

1. duchaſpolneho ſwědka býſkeje wérnoſcze;
2. jeho wobliczo wot njebjeſkeje jažnoſcze ſo ſwéczaze;

3. ſa njepſcheczelow proſcho na poſlednim kónzu;
4. ducha porucžazeho do Jeſužowej rukow.

1. Schčépan njestara ſo jenož ſa cželné derjehicze jemu poruczenych kſudych jako hlaďat kſudych, wón tež ſo ſa jich dusche ſtara. Se ſeimſtim ſubklem wón tež w hětach nusy duchowne žohnowanje ſawostaja a ſ tym wobſwědeža, ſo evangeliſon w hołych ſłowach njewobſteji, ale je ducha žiwenje a býſka wérnoſc' a prawdoſc'. Njeje to jažnoſc' krafnoſcze Khrystužoweje? Jeſuž ſedzi pſchi ſamaritiſkej žónſkej a proſhy wo wodū; hnydom roſwiwa ſo roſrěczenje wo wodže, kiz do wěczneho žiwenja běži. Wón nažyczi tych 5000 a ſloži jich myſle na jědž, kiz wostanje do wěczneho žiwenja. Wón wubudži morwych a praji: „Ja ſzym horjefowanje a žiwenje. Wſchudžom je widzomny dar jenož ſredk ſ wychſchemu wotthyknjenemu kónzej, jenož ſnamjo njewidomneje hnady, jenož ſaložkny kamjeń ſa natwarjenje dushe.“

A ſ twojeje wutroby, ſ twojich wočow, ſ twojich ſłowow njedyrbjaló ſo tež něſhto wot Khrystužoweje krafnoſcze won blyſchęzic'? A mjes tymi twojimi ty njechal Khrystužowej luboſczi w tebi ſo ſjewicz' dac'?

„Duscha luboſcze je luboſc' ſ duscham.“ Niz ſe ſebičnoſcze a wot luboſcze Khrystužoweje cžerjeni cžinym dobroty jako ſiwi ſwědzy býſkeje wérnoſcze.

Tak dobudże Schčépan nad ſrězniwoſcžu ſwojich pſchecziwnikow. Jednore ſłowo wo kſhizowanym Khrystužu ſo krafniſe wopokaſuje jako býſka móz a mudroſc'.

2. „Woni widzachu jeho wobliczo jako jandželske wobliczo.“ Kaž podoba ſ wychſchego ſwěta ſteji tu Schčépan.

Wokoło njeho satorhneni žudnizy, wot hněwa sacžetwjenie woblicza, njepščecželske pohladanja, wjeczenja a krvělacžni čłowjekojo, kaž by wjścisi cžert ſyli ſwojich helskich duchow draſtu měſchnikow a pižmawicženych woblesk, a předža mjes nimi bješ bojoscze Schčěpan a na jeho wobliczu mér, jandželska majestoscž. Tak woteńdzechu pſched frótkim cži japoſchtoli wot woblicza radu, ſo běchu doſtojni byli, jeho mjenia dla hanibū cžerpicz. Tak Jeſuš ſam w Gethſemane ſurowym wojaſam ſ tajkei wjžkoſcžu napſhеcžiwo ſtupi, ſo ſ ſemi padžechu, woſlepjeni wot jaſnoscze jeho njebjeſkeje kraſnoscze. Tež Schčěpanej, kiž je hotowy cžerpicz a wumrjecz, ſo njebjeſka wotewrja, wón widži Jeſuſa ſ prawicy Božeſ, kaž je hotowy jeho horjewſacž ſ wěcznej radoſczi.

Cžerpicz tež ty jako dobry bědžet Khrystuſow! Twój Sbóžnik tež na twoje bědženie dele hладa a je hotowy, tebje podpjeracž, hdnyž khablaſch, tebi krónu dacž, hdnyž ſy ſo dobre bědženie bědžil. Tež ſ twojego woblicza dyrbí ſo to wuſnacze ſwěcžicž: „Tón Knjies je moje ſwětlo a moje ſbože, koho dyrbjal ſo bojecz? Tón Knjies je móz mojego žiwenja, pſched kím dyrbjal ſo ſtróžicž?

3. Schčěpan běſche wot luda lubowaný. To běſche pſhiežinu doſcž, jemu ſa žiwenjom ſtejecž. Po runym puczu ſo to poradžilo njeběſche, duž naſtupi ſo kſchivý pucž leſeſe. Cžertowske wotmyſlenje ſo poradži. Woni wopacžnych ſwětlow naſachu, kotsiž ſwědčachu, ſo je Boha leſtrował. Tajke leſtrowanje pak ſo ſ kamjenjowanjom khostasche. Byſ praweho wužuda jeho ſ města wuſtorkachu. A jow ſo ton ſamý hnijazy podawſ poſkaze kaž tam na kſchizu. Jeho poſledne ſłowo je dobroproſchenje ſa ſwojich mordarjow. A my? Wo luboſczi my wjèle rěčimy, ale wobknježaza móz naſcheho žiwenja wona njeje. Rajhubjeňſche wot ſobucžlowjeka myſlicž nam cžežko njeje. Sle ſe ſlym płacziež — to je heſlo naſcheho cžaſha. Radſcho njeprawo cžerpicz hacž cžinicž, ſu njeſroſymjene ſłowa. A tola chzemy ſa Jeſuſom kſodžicž? Blížſhemu ſlužicž a ſebje ſam ſabycz, njeprawo ſměrom cžerpicz, žohnowacž, kiž naſ poſleja, dobrotu cžinicž, kiž naſ hidža, proſyč ſa tych, kiž naſ pſhescžehaja, to rěka ſa Jeſuſom kſodžicž.

Kaž je tón Knjies poſledne ſdychowanje ſwojegoho ſlužownika wužlyſchal? Tam leži Schčěpan ſo krvawjo ſ nohomaj jeho njepſhеcželov, kiž Jeſuſa a jeho woſadu pſhescžehaja a bórſy leži druhí w proſche ſ nohomaj teho, kotrehož wón pſhescžeha: Sauluſ. Schčěpanowe cžerpijenje a wumrjecze je žahadlo bylo do Sauluſowej wutrobę; jeho wobroczenje běſche wužlyſchenje Schčěpanoweje poſledneje prōſty.

4. Š wjeſteſej radoſcžu Schčěpan ſwojegoho ducha do Jeſuſowej rukow porueži. Jeſuſ džē je tym ſwojim ſlubil: hdžez ja ſy, tam dyrbí tež mój wužownik byč, a ſwěrny ſlužownik, kiž hacž do kónza pſchětraje, běſche Schčěpan. Hdnyž běſche jeho kónz tež połny cžwile, wón běſche tola „wužnenje“. Do Jeſuſowej rukow porucžam ſwojego ducha, tam je derje ſkhowany, kaž džecžo w macžetnymaj rukomaj, hacž na cžaſ wotučzenja.

Hdnyž ty ſa ſwojim Sbóžnikom džesčh w žiwenju a wumrjeczu, potom je tež nót t w o j e h o wumrjecza wot Jeſuſowej kraſnoscze wobſwětlena a ty masch w Jeſuſowej ruzh w ſbóžnym wocžakowanju wotučzenje pſchi Božeſ wutrobje.

Duscha, horje ſ njebjeſam! ſamjen!

Wſmi kſchiz na ſo!

Mark. 10, 21.

Hlej, ſ ſbóžnoſczi cžer
Pſches kſchiz dže, to wěr;
Se ſcžerplimnoſcžu
Njeh kſchiz ſwój a nuſu a ſrudobu wſchu!

Kſchiz cžežki drje je,
A bremjo je ſle;
Wſchaf cželo a frej
Pſchah tajki rad njehatej ſubiež dacž ſej.

Kſchiz honidlo nam!
Bóh trjeba jo ſam;
S nim pohanja naſ,
So myſlimy ſwěru na pſchichodny cžaſ.

Hlej, kſchik drje je prut
A Boži je kſchud;
Njeh ſdobny cži je;
Bóh lubuje tebje, hdnyž poſkhoſta cže.

Kſchiz dobrý paſ je,
Hdnyž ſ horjom tež dže;
Bóh naſklađe jón,
So jemu by ſ doměru poddał ſo wſchón.

Kſchiz wobtwjerdžuje,
Hlej, we wěrje cže;
Duž proſch Knjesa th:
So ſa nim tež ſlědžiſch a ſwěrny jom' ſy.

Chzesch ſubowacž th,
Kaž ſlubil jom' ſy,
Pſchez' horžyscho joh',
Dha do pſchaha kſchiza ſtaj ſwolniwje ſo.

Duž njeboj ſo joh':
Nč, napſhеcžiwo
Dži kſchizikej th,
So luboſcž by wiđał Knjies miloſežiwy.

Kſchiz cžestny to je,
Hdnyž wobſwědženje
Duch Boži cži da,
So Knjies ma cže ſa hódnoh' kſchiznoscherja.

Duž kſchiza ſo kſwal,
A hréchow ſo ſdal,
Kaž Knjies žada ſam,
So doſtač ſohl žiwenja krónu tež tam.

Ty ſpóſnajech tam.
Kaž nuſny kſchiz nam.
Duž kſhroble to wěr:
So do njebjeſ kſchiz je nam jenicžka cžer.

Jurij Broſka.

Naſch wſchědny khlěb daj nam dženſa.

We wulkim róžku lěta 1841 bě žaloznje ſyma a hdnyž ſchtónimo khežje džesčhe, kwižesche ſněh a ſchěcerčesche, kaž hdnyž by na ſchleñzu ſtupil, a hdžez runje bohacži ludžo njebylachu, tam ſam poſchipoldniu wotkowne ſchleñzy roſtacž njehachu. — A tam daloko delſach, njedaloko wot Holanda, leži wulke stare město Antwerpen. W tym měſeče ſu rjane, kraſne haſhy, ale pak tež hubjene, wuſke haſki ſ cžmowymi khežemi, hdžez kſhoba ſe wſchěch ſutow won hlada. W tajkei haſhy bě kheža, a w tej kheži komora a w tej komorje ſmjerčkhu ſwójba abo familia. W tej komorje bě runje tak ſyma, kaž na haſhy. W cženſich poſleſhczach ležesche kſore džecžatko, a te wonhladasche, kaž by ſo bórſy do druhého poſleſhczaja donjescž dyrbjal, hdžez wjazh hlód njecžerpi ani ſymu. — Pſchi nim ſedžesche mloda žona a mějetše wobej ruzh pſched woblicžom, a bě kſhoda a ſ hubjenej draſtu woblecžena. Heward běſche ſ mužom

wot pobožněho luda. Ta njewěm, schto tam tak ředžesche, jeje ruzh běštej motrej a woči tež: naſſerje bě plakala.

Ta jene dobo ſawola něchtó wot ſymných khachlow ſem: „Macze, macze, ja ſym hłodny!“ To bě hłoczez wot 3 abo 6 lět, kiz tak ſawola. — Alle macz ničo njepraji a wosta kaž morwa ſedzo. Džeczo ſaſo ſapocza a džesche: „D duž daj dha mi jeno kuf ſejz, ja ſkoro wjazy wutracz njemóžu; macze, budž tola tak dobra!“

A nětk pohlada macz horje a bě to pohlad, kajkž móžes tu a tam widzecz, hdyž něchtó ſhoni, so je wothudzeny a ma wumrjecz, a džesche: „Jandželko, budž Bože dla ſměrom, ja ſama hłodu mru, my Boha ſubeho ſenjeſe hiſchče njejkym doſcz proſhyli.“ Alle tón jandželk pschedo ſaſo proſchesche: „Daj mi tola malý kuf, ja cze proſchu, ja cze prawje rjenje proſchu.“

Macz wjazy wutracz njemóžesche, wona ſpody loža maſhny a wuczahny koſaczk khleba ſa kroſchik a praji: „Tu maſch, ja ſym jón ſhowała, so bych twojej ſotſiczy poliſku ſwarila, — ale te wbohe kurjatko drje žaneje wjazy trjebacz njebudze.“

Hłoczez poſkoczi a popadny koſaczk kaž mlody wjek — a jako bě žarſivje poſozu ſjedl, bě lóſcht k jedzi pschedibjerak — a pschediſe poſozu maczeri ſaſo a džesche ſe hłodkim hłoszom: „Tu, ja ſym to ſa ſotſiczy ſbytne woftají!“ — a duž džesche ſaſo naſpiet k khachlam. — Poł hodžiny poſdžiſcho pschedidze nan domoj, pohlada na žonu ſ hłubolej želnoſczu a džesche: „Herta, mój ſmój jara njebožownaj. Ta hižo zyke ranje ſ mojej karu pschi želesnizy ſteju a njejkym ſebi hiſchče ani kroſchka ſaſlužil. Ta bych chyzl, so bych morwy byl, ja njewěm wjazy, ſchto cžinicz.“

Mjes tym praji malý hłoczk: „Nano, ja ſym tak jara hłodny, njejkym ty khleba ſobu pschinjeſl?“ — Duž pohlada nan tak poſhmurjenje na ſwoje džeczo, so ſo hłoczez ſtróži a rjekny: „Luby nanko, ja to wjazy cžinicz njecham.“ — A hdyž nan ſwoje najmjeňſche džeczatko wuhlada, kaf ſo ſe ſmierczu běži, bě jemu, jako by ſo jeho duſcha podnuriež dyrbiala w hjeskoncynym horju a holoſčach a phtasche podarmo wukhód ſ tuteje nuſy. — Na poſledku praji: „Ta njewěm hinaſ pomoz, hacž ſo ſwoju karu na pschedadžowanje pschedam. Tuta bě jeho jenicki grat, ſ totrymž ſebi khudy dželaczeř ſwoj khleb ſaſluži.“

Kózdy pjak je w Antwerpenje na torhochcežu ſtajnje pschedadžowanje, k fotremuž móže kózdy ſobu pschinjeſz, ſchtož chze. Wón da temu, kiz wuwola, ſwoju karu a cžakaſche žaloſnje ſrudny, hacž jeho karu na pschedadžowanje pschedidze. Kunje džeschtej tam dwé knjeſſej, bohatej knježni psches torhochcežo a jena praji k druhej: „Hlaj, kaf tam tónle muž ſrudny ſteji a poſhmurjenje hlađa.“ Duž ſtupiſtej ſo bliſko njeho a hlyſchesche, ſo jedny ſnaty ſ nim rěčesche a ſo jeho prajesche, ſchto tu cžini, a wón jemu ſwoju nuſu ſkoržesche. Tak tamnej knježni wſho ſhoniſtej. — Na to ſo roſrčesche, ſchto chzetej cžinicz, wonej ſadžesche na karu a doſtaſchej ju ſa poſchěſta tolerja; wſho ſo džiwasche, ſo dwé tajfej wožebnej knježni karu kupyſtej. Wonej hnydom ſaplacziſtej a prajeschtaj temu mužej, ſo by ju jimaj domoj dowiesl, ſo chzetaj jemu to ſaplacziſz. Wón pak njechasche, a prajesche, ſo ma něchtó nuſne wobſtaracz; pschedož wón chyzſche ſa ſwojich jedž ſupoſwacž hicž. Duž ſo jeho tej knježni wopraſhesche, hdze wón bydli, a hdyž bě jimaj to prajil, wobkružiſtej wonej, ſo to runje ničo wokoło njeje, runje tam chzetej tež wonej na tu haſu. Duž wón ſ karu džesche, na puczu dyrbiesche ſastacž, tej knježni kupoſaschej běrný, khleb a drjewa a hornz kropow a požiſtej to na karu.

Tako běchu k khězi pschediſli, hdzež tón muž bydlesche, měnjeſche wón, ſo dyrbí hiſchče dale jecž, ſczahny ſwoj klobuk psched nimaſ a praji: „Dowolaj mi, ſo khwilku nnts ſańdu.“ Knježni džeschtej ſa nim dō jſtvy a widžiſtej žaloſne hubjenſtwo. Žona ležesche kaž morwa na ſemi a hłoczik woſasche: „Macze, daj mi jecž, daj mi jecž.“ — Tón muž měnjeſche, ſo je žona morwa a pocza žaloſnje plakacž. Alle jena ſ knježnow da jemu pjenesy, ſo by hnydom po wino ſchol. Duž dachu jej wino piež, ſatepichu khetsje, dachu džesceu jecž a džeczatko jedžiſche a ſhadowasche luboſnje na dawarku a žona pschedidze ſaſo k ſebi. Nětk hakle prajeschtaj knježni k mužej: „Kara a wſho, ſchtož na njei je, je twoje a wj wſchitzu njeđyrbicze wjazy hubjenſtwo cžepjecž. Mój bydlimoj tam na — ſlej haſy, pschedidžce tam, tak husto hacž je trjeba.“ Mužej bě, kaž by njeđyrbiſal wěricz, ſchtož hlyſchesche, a njemóžesche žane ſlowo won pschinjeſz, ale jeno plakacž.

Sa khore džeczo pak klubischtet ſkarja a duž džeschtej wobej knježni ſaſo prež, a na puczu hromadze ničo njerčesche, pschedož jeju wutroba bě pſchejara hnuta. Alle poſdžiſcho džesche

jena k druhej: „Žane kraſniſche wjekale tola njemóže bycž, hacž hdyž jedyn jako pomozny a ſchitarski jandžel někomu w nuſy pomha.“ A wobej buſchtej nětko horliwej a phtasche ſamej w khudych khězach nuſu a hubjenſtwo. — S tym, ſchtož bě jímaj Bož ſ hñady bohatſta dał, buſchtej husto jandželej a wuſomhaſtej khudym a potřebnym ſ horja a hubjenſtwo. Ma tajke waſchnje pomha ežlowjet už jeno k temu, ſo by ſo ſchitvorta proſtaſta dopjelnila, ale pomha tež, ſo by ſo Bože mjeno ſwyczile, ſo by Bože králeſtwo pſchischlo a ſo by ſo Boža wola ſtała, kaž w njebiu, tak tež na ſemi.

Hłobz Boži.

„To je pſchipad!“ praja ludžo, hdyž ſebi tón abo druhu podawſk dowuijaſnicz njemóža, woni pak njewopomni, ſo je wſchitko, ſchtož ſo ſtava, wot Boha předy poſtajene. Rybaſ we wjeszy pola Wódry běſche we wulkej nuſy a trjebasche pjenesy. Wón běſche ſebi ſam malu ſiwnoſcz wotnajal a běſche ſ tym ſapoczał, ſchtož běchu jemu ſmilni ludžo na niſku dań požejili. Wón mějeſche wjelye placzicž, dań jeho cžiſhceſche a wón ſebi radý njewjedžiſche. Teho wuj běſche jemu najwjazy, 2000 toler, požejili. Tón pak mějeſche k njemu tajke doverjenje, ſo ſebi ani dožneho lista žadal njebeſche. Ma dobo tón wuj njenadžuiž na influenzu wumrje a jeho žona tež runje cžejko khora ležesche. Tsi dny poſdžiſcho ſo tež wona miny a wbohe džeczi, tſjo malo hólzy, tu wožyroczeni woftachu. Gavostajeſtwo ſa džeczi poſtajeny forminda do rukow wſa. So mějeſche tón rybaſ tón doſh, něchtó njevjedžiſche.

Duž ſawjedník k njemu ſtupi a jemu do wucha ſchepasche: „Mjelč! potom je tebi ſ dobom pomhane!“ Wjelye dnjow wón we hłubokich myſlach khodžesche — hacž by to cžinił abo už? Tón ſky bu ſ dobyčerjom, wón ſo roſhudži, wo tych pjenesach mjelčecž.

Na jenym luboſnym lětnim ranju, jako runje ſwitasche, wón k rěžy džesche, ſo by ſwoje ſyče pſchehladał. Pſchego ſebi na ſwoje njepravo myſlesche a jeho ſwědomnje ſo ſměrowacž njemóžesche. Tač po puczu, nimo wjzokeho žita wjedžazym, ſtuſasche, bliſko pozpulu ſaſlyſcha. Wón ſtejo wosta a na nju poſluchasche. Schto wona woſasche? „Boj ſo Boža! Boj ſo Boža!“ jemu jaſnje do wſchow klinčesche. Wón ſ dobom na hinaſchu myſl pschedidze, wón běſche Boži hłob ſroſhnił a w jeho wutrobie klinčesche: „Sběhū ſo wote mnje, satanje!“

Tón ſamý džen wón hiſchče k formindže tych ſyrotow dótidze a jemu ſjewi, ſchto je winoſty a ženje njebeſche wjeſelschi byl, hacž w tej hodžinje, jako ſo domoj wróci.

Ptaczk drje ſpěva, ſebi ničo njemýſlo, a wjelye tyžaz na jeho ſpěwanje poſlucha, bjes teho ſo bych ſchto druhé ſačuli, hacž ſo ſo na hłodkých ſyfach ſraduja. Hłobz Boži pak běſche, kotrž ſ teho ptacžatka ſečesche, kotrž mózne do jeho wutroby ſo dobu a jeho na prawy pucž wobroči.

Wo wopnycze Božeho doma.

(Skončenje.)

Na kupje Samajka we wjeczornej Indiſkej, kotaž ſ luthych kropow wobſteji, maja Herrnhutſy miſionſke ſydlischté Fehrfiſeld, hdzež je rjana zyrfwicžka w luboſnym dole, k žohnowanju ſa zyly wofrjež. Tam w bliſkoſezi je kublo bohateho knjeſa Tomlin. Prjedy běſche wón, hacž runje mlody, ſurowy pſchecziwnik Chrystuſtow, njewerjazy ežlowjet a prawy tyran pſchecziwo ſwojim ſchloſam, dokež ſebi tam wſchitzu knježa ſchloſow džerža. Teho horda mandželska bě ſkoro hiſchče bôle ſurowa pſchecziwo ſchloſam. Wona husto ſama jich ſchudowasche, doniž jej ružy njewoſlabnyſtej. Šchloſojo widžachu w ſwojim knjeſu jenož ſwojeho cžwilowarja a tſchepjetachu, hdyž buſhu k njemu ſawolami. Dha ſo ſta, ſo ſo někoti ſchloſojo wobročiſtu, kotsiž běchu w Fehrfiſeldze ke mſchi byli. Dolho njetrajesche a ſkoro wſchitzu pocžachu ſo k pokucze a k wěrje pothilecž, a doſtaſhu ſrejotu, kotrž ſwonkownje njemějachu, w tym, kiz jenož wěrnu ſrejotu ſobudželi, to je Jeſuſ Chrystuſ. Zich luboſez k njemu roſeſesche cžim bôle, cžim bôle jich knjeſ cžwilowasche. Kózdu njedželu cžehnichu pſches leſh a hory do Fehrfiſela ke mſchi. Tak bórſh hacž Tomlin to ſhoni, ſakasa jimi twjerdze, ſo jažo k miſionaram podač, a ſo by ſapocžany ſluk ſlaſyl, wón ſ palenzom a druhimi ſwětnymi wjefelemi phtas-

sche, jich sažo wot wěry wotwobročic̄. Ale podarmo! Woni wostachu ſwěrni a njedachu ſo wot Božeje ſlužby wotwuečic̄. Dokelž ſebi wodnjo wjazy njeſwěrichu, kholzachu w nozy. Tomlin, kiz wo tym ſluſchi, pōčnje jich ſa to khostac̄. Wschudzom staji wón lakařow, ſo bych u tych wuſlēdžili, kiz fe mſchi kholzachu. To tež njepomhaſche. Woni ſkrađu po ſchtyrioch psches huſc̄im u lažachu a njedželu běchu tola ſažo w Božeje ſlužbje. Tomlin a jeho mandželska daschtaj jich k ſchtomej pſchiwjaſac̄, a kſchudo-waſchtaj jich, tak doſho, hac̄ móžeschtaj ruku hibac̄. Ale tež ſi bolazymi ſhribjetami a ſi roſbitymi ſtaromi běchu pſchezo ſažo w Božim domje. Mifionarojo ſami jich podarmo proſchachu, ſo njebychu wjazy pſchiſhli, doniz njeſku ranę ſažite. Woni wot-molwichu: „Maſſa (knježe), Bože ſlowo je wjely ſluſdsche, dnyžli puki bola.“ Tomlin wobkruči jím, ſo budže kóždeho ſkonzowac̄, kiz hiſcheze junfróč ſe mſchi pónđe. Pſchichodnu njedželu pſche-pyta hět̄ ſchfloſow a hlaſ, woni ſu ſažo ſe mſchi. Žara roſlo-bjenaj podawataj ſo i ludžimi, rječasami a ſe ſchtrykami do Fehrfielda, ſo byſchtaj tych njepoſluſhnych jimałoj a domoj wjedloj. Wón pſchińdze do zyrfwje, ſaſtupi ſe ſwojej mandželskej nuts a wſchitzu, kiz tam běchu, ſo jich ſtróžichu. Ale ſchto je dale k wi-dženju? Tich ſchfloſojo leža ſa ſwojich knježich na kolenach w modlitwje. Tomlin a jeho mandželska chzyschtaj junfróč ſluſhchec̄, ſchto ſo tudy předuje, ſo tole tak pſchemózne tych ſchfloſow ſem wabi. Mifionar předowasche runje wo luboſczi naſchego ſbóžnika, fotraž wſcho pſchewinje a fotraž nam móz dawa, wſcho pſchewinyc̄. Tomlin a jeho mandželska čujiſchtaj ſo hnutaſ, ale wonaj nochzetaj ſo pſchewinyc̄ ani hnuc̄e widzec̄ dac̄. Taſko jich ſchfloſojo won pſchińdzechu, dataj jich dožahyńc̄ a ſwiaſaných domoj wjesc̄. Tomlin a jeho mandželska jehataj na konjach domoj, pſchi nich woblečena ſtara čorna žónska, kiz je předy knjenina dójska byla, a fotrež běſhe kuf ſuſt wjazy frejoty domolene hac̄ druhim ſchfloſam. Wona ſluſchi, tak wonaj předowanje hanitaj a leſtrujetaj a njemóže jo dlěje ſnjesc̄. Duž jimaj wona to ſakafa, prajíž: „Maſſa (knježe), niz hanic̄, niz Boha hanic̄. To, ſchtož ſmu ſluſcheli, je Bože ſlowo. My ſmu hižo to nad nami ſhonili. Hdyž Maſſa domoli, dha čzu to předowanje hiſcheze junfróč wam prajic̄.“ S wuſměſhenjom domoli ji Tomlin, a hlej, tu bu tež starej čornej žonje date, ſo ſi tajkej horliwoſcžu Božu radu wo naſchim wumoženju a wo naſchej ſbóžnoſcži jimaļ wukladuje, ſo ſo jeju lódfymnej wutrobie hnuiſchtaj. Domach nětko wſchitzu ſtyskniſe čakaja, ſchto budže Tomlin činic̄. Ale hlaſ, won porucži, ſo dyrbja jatych ſažo puſchec̄ a žadaſche ſebi wot jeneho ſchfloſu nowy testament. Tydžen ſo miny. Wſchitzu widzachu, ſo je ſo na Tomlinu a jeho mandželskej něſhto ſtalo, a ſchloſojo ſa tým pſchińdzechu, ſo ſkrađu w bibliji čitataj. Wſchitzu modlachu ſo ſa njeju k Bohu. Njedžela bě ſažo a hižo ſobotu běchu ſo ſchloſojo do Fehrfielda na puc̄ dali. Hdyž do zyrfwje nuts ſtupja, koho widža? Tomlina a jeho mandželsku w ſuežku ſtejo. Kaž wſchehomoz běſhe jeju něſhto do zyrfwje čzahnylo. A ſchto ſo ſta? Šta ſamjentna wutroba ſo ſlemi a ſe ſylſowathmaj wocžomaj džetaj wobaj won. Domach dataj nětko starej čornej žonje pſchińc̄, fotraž dyrbjeſche ſ nimaj rěčec̄ a ſo modlic̄. Wulfe pokutne běženje pola njeju naſtanje, ale Boža hnada dobuđe a Tomlin a jeho mandželska ſo ſ hrutej wutrobu wobroc̄iſchtaj. Wot nětka wonaj kóždu njedželu ſ wulfiem čzahom ſwojich ſchfloſow do Fehrfielda ſobu džetaj a ſtaj najnutriňſhaj poſlucharijej. Mifionar piſche wo nimaj: „Ženje njeſabudu tamny hnijaz̄ na-pohlad, hdyž ſo knjes Tomlin a jeho ſuba knjeni ſ tajkim čzahom ludži k zyrfwi bližic̄ widzach.“ Wonaj nětko wſcho móžne čzinjeſchtaj, ſo byſchtaj ſchfloſam předawſhu njeprawdu ſažo ſarunaſoj. Hdyž předy wot njeju čzilowani ſtiwachu, tam nětko hromadze ſo modla a čitaja Bože ſlowo.

Sslepyj muž.

Běſhe někajki starý, kholz, ſlepý muž, fotrežo wſchitzu derje ſnajachu, dokelž mějeſche waſchnje, ſo po haſach pſchi hěži ſo dale maſzaj ſhodzeſche. Žunu pſchińdze na wulfi proſdny blaſt abo torhoſchežo, hdyž potom wjazy njeſwěrichu, hdyž bě a tež ſam njemóžeſche pſtynyc̄, hdyž mějeſche ſo wobroc̄ic̄, tak jara hac̄ tež maſzaj ſe a ſ ſtajkem pſtasche. Čzim bôle ſo wjerczeſche a pſtasche, čzim bludniſchi běſhe. Ludžo, kiz nimo džechu, jeho ſedžbu njemějachu, ale kóždu mějeſche druhe wězy we hlowje a někotſi ani na njeho njepohladachu. Někotſi jeho pſtynchku, ale

haňbowachu ſo, jeho ſa ruku wſac̄ a wodžic̄. Wbohemu mužej ſo pocža pſchezo bôle ſtyskac̄. Žedyn mały hólz i napsheczja w bliſkoſezi ſedzeſche na ſlonečku, běſhe wjeſhely a njeſtarasche ſo wo nicžo. Taſko tón jeho wuhlada, fotrežož derje ſnajesche, pſchi-běhny ſi njemu a ſawola; „Starý, hdyž chzeſch?“ Domoj, tam a tam, wotmolwi wón. Hólz wſa jeho ſa ruku a džesche: „Pój, čzu cze domoj dowjesc̄, wěm, hdyž ſluſchec̄.“ S tým dowjedze jeho domoj. Někotſi wulzy ſtejachu pódla, jaſo ſo to ſta, a ſo hanibujo ſo ſažerwjenichu, woteńdzechu a njewohlodachu ſo dale.

Moji ſubi, to móže ſo kóždu džen ſtač, ale něſhto druhé temu podobne ſtava ſo tež kóždu džen. Byly wulki pohanski ſwět je kaž tajki starý, kholz ſlepý muž, fotrežož wſchitzu derje ſnaja, dokelž je w ſchulach, abo hewak ſi nowinow wo pohana ſluſhceſche. Starý je, dokelž hižom wot Cabana ſem ſo wo pſchibohach powjeda; kholz je tež, dokelž pohanski ſwět žanu ſbóžnoſcž nima a žaneho Boha; ſlepý je tež, dokelž po čzim ſo woſkoło moža pſchi wſchém, ſchtož ſbóžnoſcž naſtupa. Wón tu ſteji a njemóže ſchězeſku na makac̄, po fotrež by domoj do njebjeſ pſchińc̄ mohl. Wón ſo wjerczi tu a tam, ale čzim bôle ſo ſabludži, a ludžo, kiz joh ſnaju, džea ſtaſtaj ſtajkem w ſtupach, abo njemóža jeho wuhladač, dokelž ſu jich wjazy pſched wocžomaj jím, a rjeſku, ſo njeje tak ſle ſi nim. Druſy měnja, ſo ſo to ſa tajkich wobzobných, kažkž ſu, njehodži, ſo bych u jemu pomhali, dokelž mohli ſchto wě ſajke pſchimjena doſtač hdyž bych u k mifionſtu pſchi-ſtupieſ ſluſhli. Pſchi tým bywa ſi tým ſlepym pſchezo hórje. Duž pſchikoc̄ džecžaza wěra a prascha ſo pohana: Hdyž chzeſch? Wotwoljenje: Ach domoj. Duž prají wěra, dha ſy na wopacžnym pucžu. Pój, ja mam wot Boha widžazej wocži, ja čzu cze wjesc̄. Boh tón Knies mi ſluſhli ſe ſwojim ſlonečkom, fotrež je Jeſuſ Khrystuſ. — Tak wjedze džecžaza wěrjaza wutroba jeho dom, tak čzéri wěra mifionſtu, doſč jich je wot wobzobných ludži, kiz dyrbja ſo hanibowac̄.

Wſchelake ſi bliſka a ſi daloka.

— Šondženu předu mějeſche ſo diözeſanſka ſhromadžiſna Wojerowskeho wokrježa pod wodženjom knjesa ſuperintendenty Kuringa. Knjes ſuperintendenta Kuring pſchitomnych poſtrowi a ſi hluvoſoſažuthmi ſlowami na wobčežnoſcž, fotrež na duchowniſti ſtaw w naſchim čzaſu pſchewinyc̄, poſtaſa. Pſchednosč ſe knjes wjſhſchi farář Dahlmann ſi Ruhlanda.

— Wodžer wuſtawow ſa ſlepých, fotryž mějeſche čzoplu wutrobu ſa wbohich ſlepých, knjes wjſhſchi inspektor Vermeit, je ſańdženu njedželu w Draždjanach wumrjel. Sahe je tón Knjes lubeho njeſprózniweho muža k ſebi ſawolaſ.

— Bamž Leo XIII. je pónđelu popoſdnju w 4 hedžinach wumrjel. Njenađiſiſy tale powjeſcž njepſchińdze, hdyž wón hižo doſho w mrécžu ležesche. Wón je ſo narodžil 2. měrza 1810 w italskim měſcze Anagni. Zeho předawſche nijeno běſhe Joachim Pecci. 20. februara 1878 bu wón ſa bamža wuſwoleny. 25 létny bamžiſſi jubilej je wón pſched krótkim ſwjecžil — jubilej, fotryž jich mało bamžow docžala, dokelž ſo žadyn ſa bamža wuſwolicž njeſmě, fotryž hiſcheze 60 let starý njeje. 31. augusta kardinalojo w Romje hromadu ſtupja, noweho bamža wuſwolicž.

— W Schlesiſkej je wulke powodženje krajinu ſapuſežilo, fotrež je nadžiju ratarjow na jene dobo ſanicžilo. Džakujmy ſo Bohu, ſo je naš pſched tajſim ežežim domaprytanjom ſakhowal, ſo móžemy naſche žně rjane domoj kholz. — Tež wjſhſche Münichowſkeje krajinu je wulke njevjeſdro ſi kruſami pſchiſhlo. Žně běchu daloko ſanicžene. Kruſy běchu kaž holbjaze jej a wulke. Tež w južnej Čeſkej ſu pod njevjeſdom čerpicž měli. Žow běchu kruſy hiſcheze wjetſche. Šsamo twarjenja běchu wobſchložene a želejniza do Chrñowa wjazh jěſdžicž njemóže.

„Pomhaj Boh“ njeje jenož pola knjefow duchownych, ale tež we wſchelake pſche-dawařnach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchitwórci ſe ſta placzi wón 40 np., jenotliwe čiſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.